

Neregulovaný zásilkový výdej léčiv představuje riziko pro pacienty a ohrožuje dostupnost lékařenské péče

3.11.2025 - | Česká lékárnická komora

Dnes se konal XXXIV. sjezd delegátů České lékárnické komory, jehož hlavním tématem byl sílící tlak na zavedení zásilkového výdeje léčiv na předpis. Delegáti sjezdu se shodli, že nesprávné nastavení systému by mohlo ohrozit bezpečnost pacientů, vést k nárůstu neodhalených lékových chyb a také ohrozit dostupnost lékařské péče.

„Léky nejsou běžné zboží z e-shopu. Nesprávná manipulace, absence odborné kontroly nebo automatizovaný výdej léků proto mohou vést k závažným zdravotním následkům. Pokud bude zásilkový výdej zaveden, pak by to měla být integrovaná služba lékáren, kde vše probíhá pod dohledem farmaceuta,“ zdůrazňuje **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., prezident České lékárnické komory.**

Farmaceuti vnímají jako jedno z největších rizik neodhalené lékové chyby. To potvrzuje projekt jejich sledování, který během dvou týdnů odhalil více než 12 000 pochybení v receptech – včetně závažných omylů (předepsání zcela jiného léku nebo chybějící či nadměrné dávkování), což by bez zásahu farmaceuta mohlo mít vážné až fatální následky. Projekt bude ČLnK opakovat v polovině listopadu. *„Role farmaceuta není jen formální. Každý výdej léku provází individuální posouzení a kontroly – od dávkování přes možné kontraindikace až po náhradu léku v případě výpadku. Osobní konzultace je tak naprosto stěžejní,“* dodává **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D.**

Další problém pak představují teplotní rizika. Zatímco od výroby až po výdej v lékárně jsou teplotní a skladovací podmínky léčiv přísně kontrolovány, opuštěním lékárny tato kontrola u zásilek končí. Léky mohou skončit v přehřátém nebo naopak vymrzlém boxu, u souseda či v depu kurýrní služby, a pacient nemá šanci ověřit, zda nebyl lék nesprávným skladováním znehodnocen. K tomu se přidávají i jistá komunikační rizika – pacient si často po několika hodinách od poskytnutí pokynů k užívání léků na klíčové informace nevzpomene. Kurýr ho nemůže nahradit, protože na rozdíl od farmaceuta nedisponuje potřebnými znalostmi o dávkování, interakcích nebo řešení obvyklých potíží při užívání.

Vzhledem k tomu, že se o online objednávání léků na recept v ČR uvažuje, ČLnK považuje za klíčové pro bezpečnost pacientů využití státem spravovaného systému eRecept. Tento systém garantuje bezpečné objednání, ochranu osobních a citlivých údajů pacientů a transparentní dohled Státního ústavu pro kontrolu léčiv nad celým procesem. eRecept je již plně integrován do zdravotnického systému a umožňuje i sledování historie léčby. Díky tomu minimalizuje riziko zneužití nebo duplicitních receptů. Komerční platformy tuto úroveň bezpečnosti, odborného dohledu a ochrany dat nezajišťují. To by mohlo vést k ohrožení pacientů i k nekontrolovanému pohybu léčiv do zahraničí a následně způsobit nedostatek některých přípravků, včetně životně důležitých, pro české pacienty. Podobné situace se již v minulosti objevily při výpadcích dodávek, kdy léky směřovaly do zahraničí kvůli cenovým rozdílům.

Neregulovaný zásilkový výdej je hrozbou pro celý systém poskytování farmaceutické péče v ČR. *„Lékárny nejsou jen výdejní místa – jsou součástí zdravotní péče. Je nutné nastavit podmínky tak, aby byla i v menších městech a obcích zachována péče pro pacienty, kteří ji potřebují přímo v kamenných lékárnách,“* uzavírá **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D.**

V případě zavedení zásilkového výdeje je nutné současně realizovat donáškovou službu poskytovanou přímo lékárníky. Tato forma doručení zachovává osobní konzultaci s pacientem i kontrolu skladovacích podmínek léku až do jeho předání pacientovi. Pomoci by dokázala zejména nejvíce dotčeným skupinám obyvatel, jakými jsou lidé se sníženou pohyblivostí, senioři, matky samoživitelky nebo například pacienti v karanténě. Lékárníci jsou připraveni tuto službu poskytovat, její zavedení by tak mohlo být relativně rychlé.

Přílohy:

Tisková zpráva

Usnesení XXXIV. sjezdu delegátů ČLnK

Česká lékárnická komora je samosprávná nepolitická stavovská organizace sdružující lékárníky. Byla zřízena zákonem ČNR č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. Její ustavující sjezd se uskutečnil 28. – 29. září 1991.

Česká lékárnická komora dbá, aby její členové vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a řády komory. Zaručuje odbornost svých členů a potvrzuje splnění podmínek k výkonu lékárnického povolání. Posuzuje a hájí práva a profesní zájmy svých členů, stejně tak chrání jejich profesní čest.

<https://lekarnici.cz/neregulovany-zasilkovy-vydej-leciv-predstavuje-riziko-pro-pacienty-a-ohrozuje-dostupnost-lekarenske-pece>